

Dönem: 22

Yasama Yılı: 3

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 854)

Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/972)

Not: Tasarı, Başkanlıkça Plan ve Bütçe ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

15.2.2005

Sayı : B.02.0.KKG/101-1060/693

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.2.2005 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye ile Lübnan arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Bu hususlara ilişkin hareketlerin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti arasında 12 Mayıs 2004 tarihinde Ankara’da “Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması” imzalanmıştır.

Anlaşma ile gerçek ve tüzel kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergileme hakkı, gelir unsurları itibariyle ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaşılmaktadır. Böylece, Âkit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mükimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karışlarına çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Âkit Devletlerde önlenmesi ile Lübnanlı yatırımcılar için Türkiye’nin, Türk yatırımcılar için ise Lübnan’ın daha cazip hale geleceği tabiidir.

Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının nasıl önleneceği ve muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkeler ve düzenlemeler, ilişikte yer alan Anlaşmanın madde gerekçelerinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 30 maddeden meydana gelmiştir. Anlaşma maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1- Kapsanan Kişiler

1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Âkit Devletler (Türkiye ve Lübnan)'den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Madde 2- Kapsanan Vergiler

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Âkit Devlette, politik alt bölümlerinde veya mahalli idarelerinde gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Âkit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Türkiye'de gelir ve kurumlar vergileri ile gelir ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı; Lübnan'da ise sınai, ticari ve ticari olmayan mesleki kazançlar; maaşlar, ücretler, emekli maaşları, menkul varlıklardan elde edilen gelirler ve inşa edilen emlak üzerinden alınan vergilerden ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra 3 üncü fıkrada belirtilen mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca Âkit Devletlerin yetkili makamlarının, kendi vergi mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Madde 3- Genel Tanımlar

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla, "Türkiye", "Lübnan", "Bir Âkit Devlet" ve "Diğer Âkit Devlet", "Vergi", "Kişi", "Şirket", "Kayıtlı merkez", "Bir Âkit Devletin teşebbüsü", "Diğer Âkit Devletin teşebbüsü", "Vatandaş", "Yetkili Makam" ve "Uluslararası Trafik" terimlerinin tanımları yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacağı ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlamın diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşma'da boşluk kalmaması sağlanmıştır.

Madde 4- Mukim

Âkit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya "mukim" kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Anlaşmanın amaçları bakımından; bu Devlet, politik alt bölümü veya mahalli idaresi de dahil olmak üzere ev, ikametgah, kayıtlı merkez, etkin yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzda tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, gerçek kişilerin 1 inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkrada ise, gerçek kişi dışında kalan kişilerin her iki Devletin de mukimi olması halinde bu kişinin etkin yönetim yerinin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edileceği, etkin yönetim yerinin belirlenememesi durumunda ise, bu kişinin hangi Âkit Devletin mukimi olduğunu Âkit Devletin yetkili makamlarının karşılıklı anlaşma yolu ile belirleyecekleri hükme bağlanmıştır.

Madde 5- İşyeri

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkrada, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yerdir.

3 üncü fıkrada, on iki ay ya da daha fazla süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla bağlantılı gözetim faaliyetlerinin ve bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından bu amaçla işe alınan hizmetli veya diğer personel kullanılarak diğer Âkit Devlette ifa edilen ve herhangi bir on iki aylık dönemde aynı veya bağlı bir proje için dokuz aylık süre veya süreleri geçen danışmanlık hizmetleri dahil hizmet sağlanmasının da bir işyeri oluşturacağı belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkraya göre, bir kişi teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

Anlaşmada işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkan tanıyan daimi temsilcilğe ilişkin hükümleri Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentesi veya bağımsız statüye sahip bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacağı belirtilmektedir.

7 nci fıkrada ise, iki ayrı Âkit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 6- Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, gayrimenkulün bulunduğu Âkit Devlete bırakılmaktadır.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 7- Ticari Kazançlar

Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecek, ancak faaliyetin diğer Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, söz konusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal veya ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra ise, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Madde 8- Gemi, Hava ve Kara Taşımacılığı

1 inci fıkra, Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden sağladığı kazançların yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiden istisna edilmektedir.

2 nci fıkrada, gemi veya uçakların uluslararası trafikte işletilmesinden doğan kazançların, bu vasıtaların çıplak olarak kiralanıp uluslararası trafikte kullanılmasından elde edilecek kazançları da kapsayacağı öngörülmektedir. Ancak, söz konusu kiralamadan doğan kazançların 1 inci fıkrada belirtilen kazançlara arzı olması şarttır.

3 üncü fıkrada ise, 1 inci fıkrada benimsenen prensibin, ortaklık, ortak teşebbüs veya uluslararası faaliyet gösteren bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 9- Bağımlı Teşebbüsler

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Âkit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapsmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Âkit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

Madde 10- Temettüler

1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirinın esas itibarıyla temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkra, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu, yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Ancak, diğer Âkit Devlet mukimine ödenen temettü üzerinden kaynak Devlette alınacak vergi temettü ödeyen şirketin sermayesine en az % 15 oranında iştirak eden şirketler için % 10, diğer bütün durumlarda % 15'ini aşamayacaktır.

Ayrıca fıkrada, Âkit Devletlerin yetkili makamlarının bu sınırlandırmanın uygulama şeklini karşılıklı anlaşma yolu ile belirleyecekleri ve bu fıkranın temettülerin ödendiği kazançlar bakımından şirket vergilenmesine etki etmeyeceği de belirtilmektedir.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, temettü lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunması ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir. Bu durumda, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek kazancına ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5 inci fıkrada, işyeri kazancının 7 nci madde (Ticari Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden bu işyerinin bulunduğu Âkit Devlette bu maddenin 2(a) fıkrası gereğince de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Bu fıkra, Gelir Vergisi Kanunumuzun 94 üncü maddesinin 6/b numaralı bendiyle paralellik arz etmektedir.

6 ncı fıkrada, bu maddenin 5 inci fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devletin, kendisinden kazanç veya gelir elde eden ve diğer Âkit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı temettüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan herhangi bir vergi alamayacağını öngörmektedir.

Böylece, kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak, bu kurumdan kar payı elde eden kişilere doğru bir genişlemeye müsaade edilmemektedir. Fıkra da ayrıca, temettünün, kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin elde edildiği Devletteki işyeri ile ödenen temettüler arasında önemli bir bağ bulunması hallerinin kaynak Devlette vergilendirmeme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

7 nci fıkra da ise, temettü elde ediş olayının oluşturulması veya tahsisi ile ilgili olan herhangi bir şahsın asıl amacı veya amaçlarından birinin bu oluşturma veya tahsis ile başka türlü mümkün olmayacak bir şekilde bu maddeden yararlanmak olması durumunda bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 11- Faiz

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Âkit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkra da, faizin gerçek lehdarının diğer Âkit Devletin bir mukimi olması halinde, faizlerin doğduğu Âkit Devlete, faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami % 10 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, Türkiye Hükümeti ile Lübnan Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Lübnan Merkez Bankasına ödenen faizlerin karşılıklı olarak vergiden istisna edileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra da, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkra, diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunulması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, söz konusu faizin bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirilmesini öngörmektedir.

6 ncı fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Âkit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya o Devletin mukimi tarafından ödenen faizin, mukim olunan Âkit Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Ancak, faiz ödeyen kişinin bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olması durumunda faizin bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7 nci fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyen kişi ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Âkit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

8 inci fıkra da ise, faiz ödemesine neden olan alacak ilişkisinin oluşturulması veya tahsisi ile ilgili olan herhangi bir şahsın asıl amacının veya asıl amaçlarından birinin bu oluşturma veya tahsis ile başka türlü mümkün olmayacak bir şekilde bu maddeden yararlanmak olması durumunda bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir.

Madde 12- Gayrimaddi Hak Bedelleri

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı vermektedir.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkrada, bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

7 nci fıkrada ise, gayrimaddi hak bedelleri ödenmesine neden olan hakların oluşturulması veya tahsisi ile ilgili olan herhangi bir şahsın asıl amacının veya asıl amaçlarından birinin bu oluşturma veya tahsis ile başka türlü mümkün olmayacak bir şekilde bu maddeden yararlanmak olması durumunda bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 13- Sermaye Değer Artış Kazançları

1 inci fıkrada, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtaları ile bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca bu vasıtaları işleten teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, bu maddenin diğer fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların satışından doğan kazançların bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların mukim olduğu Âkit Devlette, söz konusu varlıkların iktisap tarihinden itibaren bir yıl içinde elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarının ise gelirin elde edildiği kaynak Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

Madde 14- Serbest Meslek Faaliyetleri

Maddenin 1 inci fıkrasında, serbest meslek kazançlarının, kazancı elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Bununla beraber bu kişinin, diğer Âkit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyeti icra etmesi durumunda, sabit yerden elde edilen kazançların, kaynak Devlette de vergilendirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

2 nci fıkrada, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 15- Bağımlı Faaliyetler

1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Âkit Devlet mukimince elde edilen maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer

Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak söz konusu kural, bu Anlaşmanın 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğretmen ve öğrenciler 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Âkit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya biten herhangi bir on iki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da söz konusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada, bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devletin mukimi tarafından uluslararası trafikte işletilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtalarında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelirin, teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkra, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bir şantiye, inşaat veya kurma projesi ve danışmanlık hizmetler de dahil verilen hizmetler ile bağlantılı faaliyetlerden elde edilen maaş, ücret ve benzeri ödemelerin, bu faaliyetlerin sırasıyla 5 inci maddenin 3 üncü fıkrasının a) ve b) bentleri uyarınca işyeri olarak kabul edilmiyorsa, ilk bahsedilen Devlette vergilendirileceğine ilişkindir.

Madde 16- Müdürlere Yapılan Ödemeler

Maddede, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 17- Sanatçı ve Sporcular

1 inci fıkra, bir Âkit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların iştigal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Âkit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Âkit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri (ücretler) düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların iştigal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de, bir başka gerçek veya tüzel kişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Âkit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkrada, Âkit Devletler arasında gerçekleştirilen kültürel veya sportif değişim programları çerçevesinde kâr amacı dışındaki amaçlara yönelik olarak yürütülen faaliyetlerden elde edilen gelirin, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, faaliyetlerin ifa edildiği Âkit Devlette vergiden muaf tutulacağı öngörülmektedir.

Madde 18- Emekli Maaşları

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş hizmetleri karşılığında ödenen emekli maaşları ve benzeri ödemelerin bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükmünü öngörmektedir.

2 nci fıkrada, bir Âkit Devletin sosyal güvenlik mevzuatı kapsamında ödenen emekli maaşlarının ve diğer benzeri ödemelerin yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, emekli maaşlarının diğer Âkit Devletin mukimi ve vatandaşı olan bir gerçek kişiye ödenmesi durumunda diğer Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 19- Kamu Hizmeti

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, politik alt bölüm veya mahalli idare tarafından yapılan ve emekli maaş dışında kalan ödemelerin, yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, hizmet diğer Devlette ifa edildiğinde ve gelir elde eden bu Devletin bir mukimi olduğunda, bu kişinin aynı zamanda bu Devletin vatandaşı olması veya yalnızca hizmet sunmak için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması şartıyla, elde edilen gelirler bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkrada, bir Âkit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, politik alt bölüm veya idare tarafından oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşlarının bu Devlette vergilendirebileceği bununla beraber gerçek kişinin bu Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde söz konusu emekli maaşının yalnızca diğer Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümlerinin geçerli olacağı öngörülmektedir.

Madde 20- Öğretmenler ve Öğrenciler

1 inci fıkrada, öğrenci veya stajyerin öğrenim veya mesleki eğitimde buldukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırları hükme bağlanmaktadır. Buna göre, öğrenci ve stajyerler yalnızca geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılayan ve buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan sağlanan paralar dolayısıyla öğrenim gördükleri Âkit Devlette vergiye tabi tutulmayacakları hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, öğretmen ve öğrencilerin iki yılı aşmayan bir süre diğer Devlette yapmış oldukları öğretim veya araştırma karşılığında bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettikleri gelirlerin, bu Devlette vergiden muaf tutulacağı hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, 2 nci fıkrada hükümlerinin, kamu menfaatine yönelik olmayan fakat özel kişi veya kişilerin menfaatine yürütülen araştırmalar dolayısıyla elde edilen araştırma gelirlerine uygulanmayacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak bir dönemde veya dönemlerde hizmet ifa eden bir çırak veya stajyerin elde ettiği ücretlerin diğer Devlette vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 21- Diğer Gelirler

1 inci fıkrada, nerede doğarsa doğsun, bir Âkit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, geliri elde eden kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, gelir lehdarının diğer Devlette bir işyerine veya sabit yere sahip olması ve elde edilen gelire bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması durumunda, elde edilen gelirin bu maddeye göre değil, ticari kazançlara ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 22- Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

Madde çifte vergilendirmenin önlenmesi ile ilgilidir.

1 inci fıkrada, Türkiye açısından çifte vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Buna göre, bir Türkiye mukiminin Lübnan'da vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, söz konusu gelir için Lübnan'da ödenen vergi, bu mukimin Türkiye'de tüm dünya gelirleri üzerinden hesaplanan vergisinden mahsup edilecektir.

Yapılacak olan bu mahsup, hiçbir zaman için mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan vergi miktarını geçmeyecektir.

2 nci fıkrada, Lübnan açısından çifte vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Buna göre, bir Lübnan mukiminin Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, söz konusu gelir için Türkiye'de ödenen vergi, bu mukimin Lübnan'da tüm dünya gelirleri üzerinden hesaplanan vergisinden mahsup edilecektir.

Yapılacak olan bu mahsup, hiçbir zaman için mahsuptan önce Lübnan'da hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

Madde 23- Ayrım Yapılmaması

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Âkit Devlet vatandaşlarının, diğer Âkit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla, daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacağı öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, teşebbüslerin diğer Devlette sahip oldukları işyerlerinin, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, ayırım yapmama prensibinin, bir Âkit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen ya da tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen diğer Âkit Devlet teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada, Âkit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsi indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devletin bir mukimine yapmış olduğu faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer benzeri ödemelerin sanki ilk bahsedilen Devletin bir mukimine ödenmiş gibi indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

6 ncı fıkrada ise, bir Âkit Devlet mukimi olan vatansız kişilerin diğer Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla, daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacakları hükme bağlanmaktadır.

Madde 24- Karşılıklı Anlaşma Usulü

Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, mukim olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilecektir. Ancak bu kişi, durumunun 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun olması halinde, Anlaşma hükümlerine aykırı bir vergilendirmeyi doğuran işleme ilişkin ilk bildirimden sonra iki yıl içerisinde vatan dışı olduğu Âkit Devletin yetkili makamına da başvurabilecektir.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamaz ise, Anlaşmaya ters düşen vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 25- Menfaatlerin Sınırlandırılması

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet mukimi veya söz konusu mukimle bağlantılı herhangi bir şahsın bu mukimliğin oluşturulması veya mevcudiyetindeki esas amacı veya amaçlarından birinin bu Anlaşmada sağlanan ve başka şekilde elde edilemeyecek olan menfaatleri elde etmek olması durumunda bu mukimin bu Anlaşma ile diğer Âkit Devlette sağlanan herhangi bir vergi istisnası veya indirimden yararlanamayacağını hükme bağlamaktadır.

2 nci fıkrada, Anlaşmadaki hiçbir şeyin, bir Âkit Devletteki işletmenin diğer Âkit Devletteki bir işletme ile yaptığı muamelelerden doğan giderlerin ve indirimlerin sınırlandırılmasına ilişkin vergi kaçakçılığı ve vergiden kaçınmayı önleyen iç mevzuat hükümlerinin uygulanmasını; bu tür işletmelerin kuruluşlarının veya aralarında yürütülen muamelelerinin esas amacının veya amaçlarından birinin bu Anlaşmada sağlanan ve başka şekilde elde edilemeyecek olan menfaatleri elde etmiş olması durumunda etkilenmeyeceğini hükme bağlamaktadır.

Madde 26- Bilgi Değişimi

Bu Anlaşmanın uygulanabilmesi için, iki Âkit Devletin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Maddede, Âkit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

Madde 27- Tahsilatta Yardımlaşma

Maddenin 1 inci fıkrasında, Âkit Devletlerin bu Anlaşma ile kapsanan vergilerin, faizlerinin, giderlerinin, eklerinin ve ceza hukuku sınırlarına girmeyen para cezalarının tahsili amacıyla birbirlerine yardım edecekleri hükme bağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, vergi alacağının tahsiline ilişkin talepte bulunacak Âkit Devletin kanunlarınca, tahsilatı yapılacak verginin ödenecek noktaya geldiğini gösteren belgeleri ekleyeceği belirtilmiştir.

3 üncü fıkrada, Âkit Devletlerden her birinin, maddenin 1 inci fıkrasına giren vergi alacaklarının tahsili konusunda diğer Âkit Devletin müracaatı halinde söz konusu vergi alacaklarını, hiçbir öncelik

hakkı tanımsızın süresi içinde tahsil edeceği ve kendi kanun ve düzenlemelerinin müsaade etmediği hiçbir idari tedbiri alma yükümlülüğü altında tutulmayacağı hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkrada ise, 26 ncı maddenin 1 inci fıkrâ hükümlerinin, bu maddenin bundan önceki fıkralarının uygulanması için kendisinden talepte bulunulan devletin yetkili makamının bilgisine sunulan bilgilere de eşit olarak uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 28- Diplomat Hüviyetindeki Memurlar ve Konsolosluk Memurları

Bu maddede, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

Madde 29- Yürürlüğe Girme

Bu maddede, Anlaşmanın ne zaman yürürlüğe gireceği ve vergiler açısından ne zaman hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. Buna göre, Anlaşma Âkit Devletlerden her birinin, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal işlemlerin tamamlandığını birbirlerine bildirmelerini müteakip, bu bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecek ve yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren uygulanacaktır.

Madde 30- Yürürlükten Kalkma

Madde, Anlaşmanın süresiz olarak yürürlükte kalacağını belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinin her iki Âkit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için uygulanmayacağını belirlemektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/972

1.4.2005

Karar No.: 63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 31 Mart 2005 tarihli 16 ncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasında imzalanan Anlaşma ile gerçek ve tüzel kişilerin iki devlet tarafından çifte vergilendirilmesinin ve vergi kaçakçılığının önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu itibarla vergileme hakkı, gelir unsurları itibariyle ikamet edilen devlete veya kaynak devletlerden birine bırakılmakta ya da bu mümkün olmadığı takdirde iki devlet arasında paylaştırılmaktadır. Böylece âkit devletlerden birinde yatırım yapan diğer devlet mukimlerinin, yatırım yaptıkları devletin vergi mükelleflerinden daha ağır vergilendirilmesinin önlenmesi sağlanmış olacaktır.

Türkiye ile Lübnan arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesini sağlayacağı düşünülen söz konusu Tasarı, Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarının maddelerine geçilmesine karar verilmiştir. Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü oybirliği ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa Dündar</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>Aziz Akgül</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>
Balıkesir	Diyarbakır	Elazığ
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Gülyurt</i>	<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B.Denizolgun</i>
Erzurum	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Şükrü Mustafa Elekdag</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Onur Öymen</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
Manisa	Mardin	Sakarya
	Üye	
	<i>Abdullah Veli Seyda</i>	
	Şırnak	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LÜBNAN CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1.- 12 Mayıs 2004 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dişşleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı V.

O. Pepe

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyüşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

DIŞŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LÜBNAN CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2.- Tasarının 2 neci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3.-Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
LÜBNAN CUMHURİYETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
LÜBNAN CUMHURİYETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

MADDE 1
KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

MADDE 2
KAPSANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Âkit Devlet ya da onun politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlara uygulanan vergiler ile sermaye değer artış kazançlarına uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelir unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelir üzerinden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Türkiye' de:

i) gelir vergisi;

ii) kurumlar vergisi;

iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;

(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir)

b) Lübnan' da:

i) sınai ,ticari ve ticari olmayan mesleki kazançlar üzerinden alınan vergi;

ii) maaşlar, ücretler ve emekli maaşları üzerinden alınan vergi;

iii) menkul varlıklardan elde edilen gelirler üzerinden alınan vergi;

iv) inşa edilen emlak üzerinden alınan vergi;

(Bundan böyle "Lübnan vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra 3 üncü fıkrada belirtilen mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, kendi vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

MADDE 3
GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin aksini öngörmedikçe:

a) i) "Türkiye" terimi, uluslararası hukuka uygun olarak, karasuları da dahil olmak üzere Türkiye'nin kara ülkesini, keza deniz yatağı üzerindeki sularda, deniz yatağında ve deniz yatağı altındaki canlı ve cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi, muhafazası ve yönetimi amacıyla egemenlik haklarını icra ettiği münhasır ekonomik bölgesini ifade eder;

ii) "Lübnan" terimi, uluslararası hukuka uygun olarak, karasuları da dahil olmak üzere Lübnan'ın kara ülkesini, keza deniz yatağı üzerindeki sularda, deniz yatağında ve deniz yatağı altındaki canlı ve cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi, muhafazası ve yönetimi amacıyla egemenlik haklarını icra ettiği münhasır ekonomik bölgesini ifade eder;

b) "Bir Âkit Devlet" ve "diğer Âkit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre Türkiye veya Lübnan anlamına gelir;

c) "Vergi" terimi bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kapsanan vergiler anlamına gelir;

d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsamına alır;

e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir diğer kuruluş anlamına gelir;

f) "Kayıtlı merkez" terimi, Türk Ticaret Kanunu'na göre veya Lübnan Ticaret Kanunu'na göre kaydı yapılan kayıtlı merkez anlamına gelir;

g) "Bir Âkit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Âkit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

h) "Vatandaş" terimi;

i) bir Âkit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi;

ii) bir Âkit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan ortaklık veya dernek dahil herhangi bir tüzel kişiliği

ifade eder;

i) "Yetkili makam" terimi:

i) Türkiye yönünden, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini;

ii) Lübnan yönünden, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini ifade eder.

j) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca Türkiye veya Lübnan'daki sınırlar içerisinde gerçekleştirilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Türk veya Lübnan teşebbüsü tarafından gemi, vapur uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder.

2. Bu Anlaşmanın bir Âkit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

MADDE 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Âkit Devletin mukimi" terimi, bu Devlet, herhangi bir politik alt bölümü veya mahalli idaresi de dahil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kayıtlı merkez, etkin yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle burada vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayati menfaatlerin merkezi olan) Devletin bir mukimi kabul edilecektir;

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin bir mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, bu maddenin 1 inci fıkrâ hükümleri dolayısıyla her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi yalnızca etkin yönetim yerinin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir. Bununla birlikte, etkin yönetim yeri belirlenemezse, Âkit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın amaçları bakımından bu kişinin hangi Âkit Devletin mukimi olduğunu karşılıklı anlaşma ile belirleyeceklerdir.

MADDE 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- a) Yönetim yeri,
- b) Şube,
- c) Büro,
- d) Fabrika,
- e) Atölye,

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer,

3. İşyeri terimi aynı şekilde:

a) on iki ay ya da daha fazla bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesini veya bunlarla bağlantılı gözetim faaliyetleri,

b) bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından, bu amaçla işe alınan hizmetli veya diğer personel kullanılarak diğer Âkit Devlette ifâ edilen ve herhangi bir 12 aylık dönemde aynı veya bağlı bir proje için 9 aylık süre veya süreleri geçen danışmanlık hizmetleri dahil hizmet sağlanması, kapsamaktadır.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) Teşebbüs tesislerinin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) Arızı olarak geçici şekilde düzenlenen bir fuar veya sergi kapsamında sergilenen teşebbüse ait mal veya ticari eşyaların, söz konusu fuar veya serginin kapanmasından sonra satılması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin, teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

g) İşe ilişkin sabit bir yerin; yalnızca (a) ile (f) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak işe ilişkin sabit yerdeki bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, bir kişi 6 ncı fıkranın hükümünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir teşebbüs adına hareket ederse ve bir Âkit Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olup, bu yetkisini mutaden kullanırsa, söz konusu kişinin faaliyetleri 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit yerden yapılması durumunda bu fıkranın hükümleri çerçevesinde bu yer bir işyeri haline getirmeyen faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla ilk bahsedilen Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

6. Bir Âkit Devlet teşebbüsü, diğer Âkit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Âkit Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse bu şirketlerden herhangi biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

MADDE 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarımda (balık üretimi ve yetiştiriciliği dahil) ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacaktır. Gemiler, vapurlar, uçaklar ve kara nakil vasıtaları gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkranın hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkraların hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüse ait gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

MADDE 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları bu diğer Âkit Devlette, yalnızca bu işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkranın hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunduğu anda, her iki Âkit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, aynı ve müstakil bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir faaliyet gösterseydi ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere, işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir. Bu tür indirimler iç mevzuat hükümleri uyarınca belirlenecektir.

4. Bir işyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

MADDE 8

GEMİ, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne, uluslararası trafikte gemi, vapur, uçak, veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde edilen kazanç, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu maddenin amaçları bakımından, gemi veya uçakların uluslararası trafikte işletilmesinden doğan kazançlar, gemi veya uçakların çıplak olarak kiralanıp uluslararası trafikte kullanılmasından elde edilen kazançları da kapsar. Ancak, söz konusu kiralamadan doğan kazançların 1 inci fıkrada belirtilen kazançlara arizi olması şarttır.

3. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri aynı zamanda, bir ortaklık, bir ortak teşebbüs veya uluslararası faaliyet gösteren bir acente dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

MADDE 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığı anda, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığı anda,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu şartlar altında, teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenebilir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip, vergilendirdiği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen bu diğer Devletin teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda ilk bahsedilen Devletin kavradığı bu kazancın, iki teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak, sonradan ilk bahsedilen Devletçe yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet bu belirlemenin yerinde olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

MADDE 10

TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüler, aynı zamanda temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı (faydalanan) diğer Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Temettünün gerçek lehdarı (faydalanan), temettüyü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 15' ini elinde tutan bir şirket ise (ortaklık hariç) gayri safi temettü tutarının yüzde 10' unu;

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15' ini.

Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu sınırlandırmanın uygulama şeklini karşılıklı anlaşma yolu ile belirleyeceklerdir.

Bu fıkra, temettülerin ödendiği kazançlar bakımından, şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazanca katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanı sıra dağıtımı yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirlerle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı (faydalanan), temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunan bir Âkit Devlet şirketinin kazancı, bu işyerinin bulunduğu Âkit Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu maddenin 2 (a) fıkrasına uygun olarak vergilendirilebilir.

6. Bu maddenin 5 inci fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletten kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet, şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, söz konusu temettülerin bu diğer Devletin bir mukimine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen gelir veya kazançtan oluşması durumu değıştirmez.

7. Temettü elde ediş olayının oluşturulması veya tahsisi ile ilgili olan herhangi bir şahsın asıl amacı veya asıl amaçlarından biri bu oluşturma veya tahsis ile başka türlü mümkün olmayacak şekilde bu maddeden yararlanmak ise bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

MADDE 11

FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir, ancak, faizin gerçek lehdarı (faydalanan) diğer Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayri safi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır. Âkit devletlerin yetkili makamları, bu sınırlandırmanın uygulama şeklini karşılıklı anlaşma yolu ile belirleyeceklerdir.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın:

a) Türkiye'de doğan ve Lübnan Hükümetine ya da Lübnan Merkez Bankasına ödenen faizler Türk vergisinden istisna edilecektir;

b) Lübnan'dan doğan ve Türkiye Hükümetine ya da Türkiye Merkez Bankasına (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası) ödenen faizler Lübnan vergisinden istisna edilecektir.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın ve borçlunun kazancına katılma hakkını tanıyan tanımın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirleri ifade eder.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı (faydalanan), faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar (faydalanan) arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar (faydalanan) arasında faiz ödemesine neden olan alacak göz önüne alındığında kararlaştırılacak miktardan aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

8. Faiz ödemesine neden olan alacak ilişkisinin oluşturulması veya tahsisi ile ilgili olan herhangi bir şahsın asıl amacı veya asıl amaçlarından biri bu oluşturma veya tahsis ile başka türlü mümkün olmayacak bir şekilde bu maddeden yararlanmak ise bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

MADDE 12

GAYRİ MADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayri maddi hak bedelleri, diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddi hak bedelleri, elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayri maddi hak bedeli elde eden gerçek lehdar (faydalanan) diğer Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafı tutarının yüzde 10' unu aşmayacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu sınırlandırmanın uygulanma biçimini karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyeceklerdir.

3. Bu maddede kullanılan "Gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ve filmler veya radyo televizyon kayıtlarında kullanılan bantlar, uydu, kablo, fiberoptik veya benzeri teknolojiler ile yapılan yayınlar dahil olmak üzere; edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı, veya sinai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi karşılığında yapılan her tür ödemeyi kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı (faydalanan), söz konusu gayrimaddi hak bedelinin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkrâ hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayri maddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar (faydalanan) arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar (faydalanan) arasında kararlaştırılacak miktardan aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

7. Gayrimaddi hak bedelleri ödenmesine neden olan hakların oluşturulması veya tahsisi ile ilgili olan herhangi bir şahsın asıl amacı veya asıl amaçlarından biri bu oluşturma veya tahsis ile başka türlü mümkün olmayacak bir şekilde bu maddeden yararlanmak ise bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

MADDE 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yer alan ve 6 nci maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar yalnızca, elden çıkarılmanın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, diğer Âkit Devlette elde edilen ve bundan önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, alış ve satış arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, bu diğer Âkit Devlette de vergilendirilecektir.

MADDE 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Âkit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Âkit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip olmadıkça, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer kişi böyle bir sabit yere sahip olursa, gelir bu diğer Devlette, söz konusu sabit yere atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini de kapsamına alır.

MADDE 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerinin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya biten herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre kalırsa, ve

b) Ödeme, bu diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkralarla bağlı kalmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, vapur, uçak veya kara vasıtasında ifa edilen hizmet karşılığı elde edilen gelir, teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

4. Bu maddenin önceki hükümlerine bağlı kalmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan gerçek kişi tarafından diğer Âkit Devletteki bir şantiye, inşaat veya kurma projesi veya danışmanlık hizmetleri de dahil verilen hizmetler ile bağlantılı faaliyetlerden elde edilen maaş, ücret ve benzeri ödemeler, bu faaliyetler sırasıyla 5 inci maddenin 3 üncü fıkrası a) ve b) bentleri uyarınca işyeri kabul edilmiyorsa, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

MADDE 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının veya bir müzisyenin ya da bir sporcunun diğer Âkit Devlette icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporunun icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetlerden doğan gelir, kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, 1 inci fıkrada belirtilen ve Âkit Devletlerin Hükümetleri tarafından kararlaştırılan kültürel ve sportif değişimler kapsamında kâr amacı dışındaki amaçlara yönelik olarak yürütülen faaliyetlerden elde edilen gelir, bu faaliyetlerin ifa edildiği Âkit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

MADDE 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. 19 uncu maddenin 2 inci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve sağlanan diğer benzeri menfaatler yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devletin sosyal güvenlik mevzuatı kapsamında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak söz konusu emekli maaşları, eğer diğer Âkit Devletin mukimi ve vatandaşı olan bir gerçek kişiye ödeniyorsa, yalnızca diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

MADDE 19

KAMU HİZMETİ

1. a) Bir Âkit Devlete veya politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından yapılan ve emekli maaşları dışında kalan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla beraber, hizmet diğer Devlette icra edilirse ve gerçek kişi bu Devletin bir mukimi ise, söz konusu ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu diğer Âkit Devlette vergilendirilecektir. Ancak, bu kişinin;

i) bu Devletin bir vatandaşı olması; veya

ii) yalnızca bu hizmeti sunmak için bu Devletin bir mukimi durumuna geçmemiş olması, zorunludur.

2. a) Bir Âkit Devlete veya politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla beraber, gerçek kişinin diğer Âkit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, söz konusu emekli maaşları yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir.

3. Bir Âkit Devlet, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetlerle ilgili olarak yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16 , 17 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 20

ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Âkit Devletin vatandaşı olan ve diğer Âkit Devlette yalnızca öğrenim ya da mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere, geçim, öğrenim veya mesleki eğitimlerini sağlayabilmeleri için bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bir Âkit Devletin vatandaşı olan ve diğer Âkit Devlet Hükümeti tarafından tanınan herhangi bir üniversite, yüksekokul, okul veya benzeri kâr amacı gütmeyen eğitim kuruluşunun daveti üzerine, bu diğer Âkit Devlette ilk varış tarihinden itibaren 2 yılı geçmeyecek şekilde bu eğitim kuruluşunda yalnızca öğretim veya araştırma faaliyetleri veya her ikisini icra etmek amacıyla bulunan kişinin, öğretim veya araştırma için aldığı ücret bu diğer Devlet dışındaki kaynaklardan alınması şartıyla, bu diğer Âkit Devlette vergiden muaf olacaktır.

3. Bu maddenin 2 nci fıkrâ hükümleri, kamu menfaatine yönelik olmayan, fakat özel kişi veya kişilerin menfaatine yürütölen araştırmalar dolayısıyla elde edilen araştırma gelirlerine uygulanmayacaktır.

4. Bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak bir dönemde veya dönemlerde hizmet ifâ eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ücretler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

MADDE 21

DİĞER GELİRLER

1. Bir Âkit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet mukimi olan gelirin gerçek lehdarı, diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette bulunan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve söz konusu işyeri ya da sabit yer ile geliri doğuran hak veya varlık arasında etkin bir bağ bulunmakta ise bu gelire 1 inci fıkrâ hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMEİNİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye'de, çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşma hükümleri uyarınca Lübnan'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, bu kişinin gelirinâ isabet eden vergiden, Lübnan'da gelir üzerinden ödenen verginin mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber, söz konusu mahsup, Lübnan'da vergilendirilebilen gelir için, mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

2. Lübnan'da, çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

Bir Lübnan mukimi, bu Anlaşma hükümleri uyarınca Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Lübnan, bu kişinin gelirinâ isabet eden vergiden, Türkiye'de gelir üzerinden ödenen verginin mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber, söz konusu mahsup, Türkiye'de vergilendirilebilen gelir için, mahsuptan önce Lübnan'da hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

MADDE 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları, diğer Âkit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda, özellikle mukimlik yönünden, karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri ver-

gilemeden ve buna bağı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır bir vergilemeye veya buna bağı lı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm aynı zamanda, 1 inci madde hükümleri ile bağı kalınmaksızın, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. 10 uncu maddenin 5 inci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Bir madde hükümleri, bir Âkit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Âkit Devlet mukimlerine de uygulamak zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

5. 9 uncu maddenin, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünce diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine ödenmiş gibi indirilebilir.

6. Bir Âkit Devlet mukimi olan vatansız kişiler, her iki Âkit Devlette de, ilgili Devlet vatandaşlarının aynı koşullarda, özellikle mukimlik yönünden karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaktır.

MADDE 24

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Âkit Devletteki bir kişi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Bu kişinin durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, o zaman vatandaşı olduğu Âkit Devletin yetkili makamına başvurabilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı vergilendirmeyi doğuran işleme ilişkin ilk bildiriminden sonra; 2 yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamaz ise, Anlaşmaya ters düşen vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarf edecektir.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alışverişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Âkit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir komisyon kanalıyla yürütülebilir.

MADDE 25

MENFAATLERİN SINIRLANDIRILMASI

1. Bu Anlaşmanın diğer hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, eğer bir Âkit Devlet mukimi veya söz konusu mukimle bağlantılı herhangi bir şahsın bu mukimliğin oluşturulması veya mevcudiyetindeki esas amacı veya esas amaçlarından biri, bu anlaşmada sağlanan ve başka şekilde elde edilemeyecek olan menfaatleri elde etmek ise, bu Âkit Devlet mukimi bu anlaşma ile diğer Âkit Devlette sağlanan herhangi bir vergi istisnası veya indirimden yararlanamayacaktır.

2. Bu Anlaşmadaki hiçbir şey, bir Âkit Devletteki işletmenin diğer Âkit Devletteki bir işletme ile yaptığı muamelelerden doğan giderlerin ve indirimlerin sınırlandırılmasına ilişkin vergi kaçakçılığı ve vergiden kaçınmayı önleyen iç mevzuat hükümlerinin uygulanmasını; bu tür işletmelerin kuruluşlarının veya aralarında yürütülen muamelelerin esas amacı veya esas amaçlarından birinin bu Anlaşmada sağlanan ve başka şekilde elde edilemeyecek olan menfaatleri elde etmek olması durumunda , etkilemeyecektir.

MADDE 26

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, Âkit Devletler, politik alt bölümler veya mahalli idareleri adına alınan her tür ve tanımdaki vergilerle ilgili bu Anlaşma hükümlerinin veya bu Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece iç mevzuat hükümlerinin uygulanabilmesi için gerekli olan bilgileri, özellikle bu tür vergilerde hile ve kaçakçılığı önlemek amacı ile, değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 ve 2 nci maddeler ile sınırlı değildir. Bir Âkit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca ilk cümlede belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilatları veya cebri icra ya da kovuşturma veya bu hususlardaki itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Âkit Devleti:

a) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;

b) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 27

TAHSİLATTA YARDIMLAŞMA

1. Âkit Devletler bu Anlaşma ile- kapsanan vergilerin, faizlerinin, giderlerinin, eklerinin ve ceza hukuku sınırlarına girmeyen para cezalarının tahsili amacıyla karşılıklı yardımlaşmayı ve desteği taahhüt ederler.

2. Söz konusu talebe, talebi yapan Âkit Devletin (talep eden Devlet) kanunlarıncı, tahsilatı yapılacak verginin ödenecek noktaya geldiğini gösteren belgeler eklenmelidir.

3. Bir Âkit Devletin yetkili makamının talebi üzerine, diğeri Âkit Devletin (talep edilen Devlet) yetkili makamı, kendi Devletinde yukarıda bahsedilen vergilerin tahsiline uygulanan kanun ve düzenleme hükümlerine uygun olarak, 1 inci fıkrada belirtilen ve talep eden Devlette tahsil edilebilir hale gelmiş olan vergilerin tahsilini sağlayacaktır. Bu alacaklar kendisinden talepte bulunulan Devlette hiçbir öncelik kazanmayacak ve bu Devlet, kendi kanun ve düzenlemelerinin müsaade etmediği hiçbir idari tedbiri alma yükümlülüğü altında tutulmayacaktır.

4. 26 ncı maddenin 1 inci fıkrı hükümleri, bu maddenin bundan önceki fıkralarının uygulanması için kendisinden talepte bulunulan Devletin yetkili makamının bilgisine sunulan, bilgilere de eşit olarak uygulanacaktır.

MADDE 28

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurlar veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

MADDE 29

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Her bir Âkit Devlet, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi mevzuatında gerekli olan işlemlerin tamamlandığını diğeri bildirecektir. Bu Anlaşma, bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma hükümleri:

a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; ve

b) Diğeri vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için uygulanacaktır.

MADDE 30

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Âkit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten sonraki beş yıllık bir sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının sona ermesinden en az altı ay önce diplomatik kanaldan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

Bu durumda Anlaşma:

a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için, ve

b) Diğer vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra başlayan vergilendirme yılları için uygulanmayacaktır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan iki Devletin tam yetkili temsilcileri, bu Anlaşmayı imzaladılar.

Her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, çift nüsha olarak, İngilizce dilinde, 12 Mayıs 2004 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

Kürşad TÜZMEN

Devlet Bakanı

LÜBNAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

Fouad SINIORA

Maliye Bakanı

